

DATAOMBUDSMANNENS
BYRÅ

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

B 13/2020 rd

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

Innehåll

Dataombudsmannens byrå tryggar rättigheter och friheter i behandlingen av personuppgifter	4
Dataombudsmannen Reijo Aarnio: Reformernas år 2019	6
Antalet anställda ökade, organisationen förnyades	9
Biträdande dataombudsman Anu Talus: Betydelsen av internationellt samarbete ökar.....	10
Biträdande dataombudsman Jari Råman: Fokus på ärenden som handlar om den interna säkerheten.....	12
Tyngdpunktsområden för dataskyddsarbetet	14
Den registrerades dataskydds rättigheter	14
Syftet är att stödja dataskyddsombuden i arbetet.....	16
Personuppgiftsincidenter är den största ärendegruppen.....	17
Handläggning av gränsöverskridande ärenden.....	18
Överföringar av personuppgifter till utlandet	18
Korrigerande befogenheter.....	19
Händelser år 2019.....	20
Övervakning och samarbete med olika branscher	22
Privata sektorn och gränsöverskridande ärenden	22
Finanssektorn	23
Social- och hälsovården.....	24
Undervisningsbranschen	25
Dataskydd i arbetslivet.....	26
Dataombudsmannens byrås utlåtanden till åklagare 2019	27
Rådgivning, kommunikation och utbildning – en viktig del av dataskyddsarbetet	28
 Bilagor	
• Anhängiggjorda och behandlade ärenden 2017–2019.....	30
• Utlåtande om utvärdering och bekräftelse gällande den interna kontrollen	32
• Utlåtanden från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsprojekt 2019	33
• Riktlinjer och rekommendationer från Europeiska dataskyddsstyrelsen 2019 ..	35

Dataombudsmannens byrå tryggar rättigheter och friheter i behandlingen av personuppgifter

Dataombudsmannens byrå är en självständig och oberoende myndighet som övervakar efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen och andra lagar som gäller behandling av personuppgifter.

Dataombudsmannens byrå främjar medvetenheten om rättigheter och skyldigheter som förknippas med behandling av personuppgifter, påför vid behov administrativa påföljder för överträdelser av EU:s allmänna dataskyddsförordning, utför utredningar och granskningar samt ger utlåtanden om lagstiftningsmässiga och administrativa reformer. Dataombudsmannen samarbetar med andra staters tillsynsmyndigheter och representerar Finland i Europeiska dataskyddsstyrelsen.

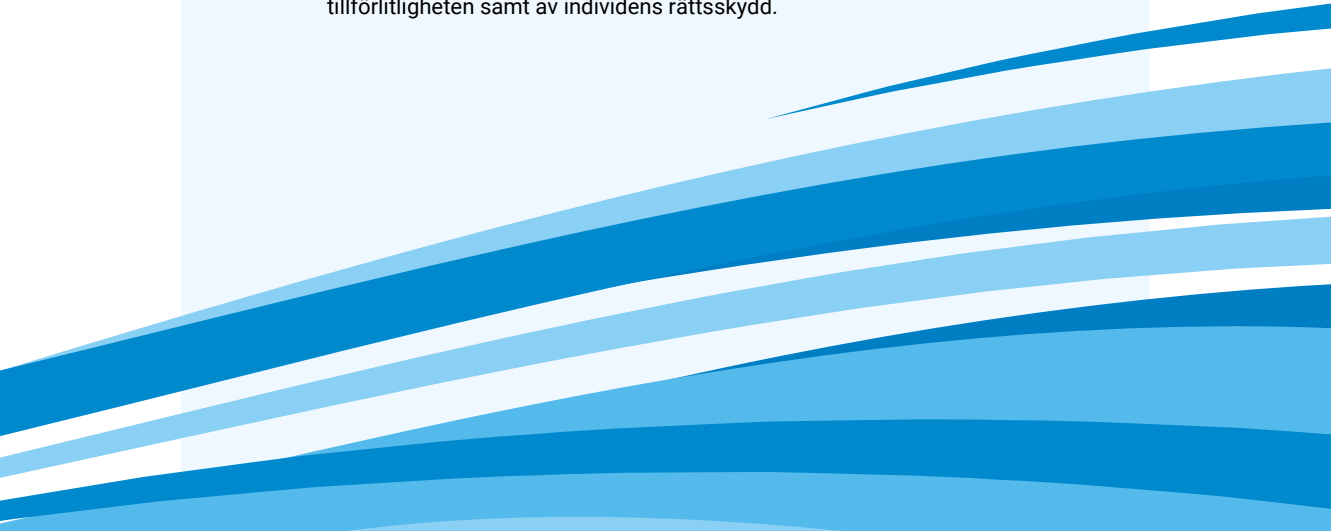
Under 2019 var dataombudsmannen Reijo Aarnio. Jari Råman och Anu Talus var biträdande dataombudsmän. Dataombudsmannen och de biträdande dataombudsmännen utnämns av statsrådet för ämbetsperioder på fem år.

Var och en har rätt till integritetsskydd och skydd av sina personuppgifter. Syftet med dataskydd är att ange när och hur personuppgifter kan behandlas.

Dataombudsmannens byrås målsättningar

- Vi främjar rätten till skyddet av integritet och medborgarnas förtroende för öppen behandlingen av personuppgifter i samhället som ständigt digitaliseras.
- Vi implementerar framgångsrikt målen i och effekterna av det förnyade dataskyddet i den nationella lagstiftningen och myndighetsverksamheten.
- Vi påverkar förebyggande incidenter i anslutning till behandlingen av personuppgifter.
- Vi främjar medvetenheten om rättigheterna och skyldigheterna när det gäller dataskydd hos medborgare, personuppgiftsansvariga och behandlare av uppgifterna.
- Vi främjar uppkomsten av EU:s digitala inre marknad.

Mission: Dataskydd är en framgångsfaktor

- För enskilda individer innebär dataskydd bättre skydd av personuppgifter och möjligheten att hantera sina egna uppgifter.
  - För företag är dataskydd en konkurrensfördel som uppkommer ur ansvarsfull verksamhet.
  - För myndigheter är dataskydd en del av ansvarsfullheten och tillförlitligheten samt av individens rättsskydd.
-

Dataombudsmannen Reijo Aarnio: Reformernas år 2019

Bestämmelser om dataskyddsmyndighetens uppgifter och behörighet finns i EU:s allmänna dataskyddsförordning ((EU) 2016/679) och i dataskyddsdirektivet för brottsbekämpande myndigheter ((EU) 2016/680). Den nationella dataskyddslagen (1050/2018) trädde i kraft i början av 2019. Lagen kompletterar dataskyddsförordningen. Lagen om behandling av personuppgifter i brottmål (1054/2018) trädde i kraft samtidigt. Med denna lag verkställs dataskyddsdirektivet genom att säkerställa att dataskyddsombudsmannens tillsynsbefogenheter är omfattande såsom förutsätts i grundlagen. I den nationella dataskyddslagen föreskrivs också om frågor som dataskyddsförordningen lämnar inom ramen för nationellt handlingsutrymme.

Underrättelseagstiftningen hade beretts länge och trädde i kraft under sommaren 2019. Som en följd av detta inledde underrättelseillsynsombudsmannen sitt självständiga arbete. Ett nytt underrättelseillsynsutskott tillsattes vid riksdagen. Dataombudsmannen genomförde utredningar som förutsätts i riksdagens arbetsordning om medlemmarna i underrättelseillsynsutskottet innan utskottet inledde sitt arbete. Underrättelseillsynsombudsmannen och data-

ombudsmannen avtalade också om samarbete för att effektivt sköta lagövervakningsuppgiften.

Under verksamhetsåret och särskilt under Finlands ordförandeperiod strävade man efter att även främja förordningen om integritet och elektronisk kommunikation (ePrivacy Regulation). Arbetet pågår emellertid ännu och ansvaret överfördes till följande ordförandeland. Å andra sidan godkändes direktivet om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och digitala tjänster ((EU) 2019/770) i EU. Enligt direktivet betalas digitala tjänster utöver pengar även med personuppgifter.

Ny organisation stödjer ett kundtjänstorienterat verksamhetsätt

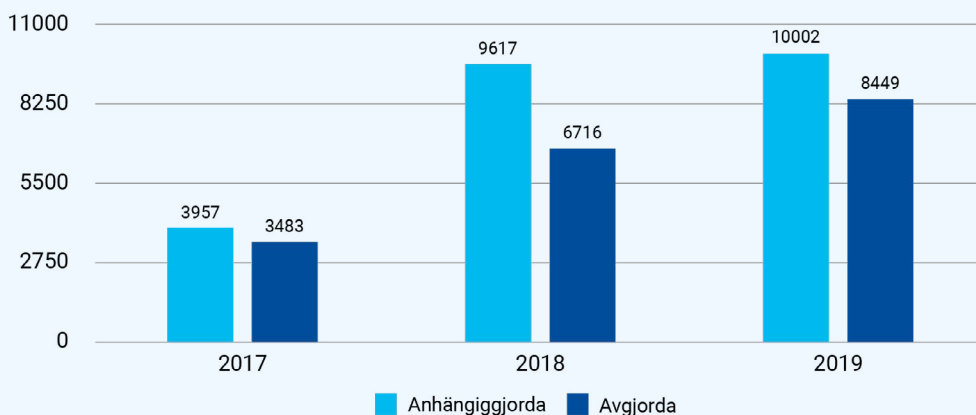
Antalet anhängiggjorda ärenden fortsatte öka. En stor del av denna ökning orsakades av anmälningar om personuppgiftsincidenter som representerar cirka en tredjedel av alla ärenden. Data- skyddsreformen innebar en betydande utmaning för dataombudsmannens byrås serviceförmåga. Utöver ökningen av antalet ärenden orsakades detta ofta även av det sameuropeiska hanteringsättet av ärendena.

Dataombudsmannens byrå reformerade sin arbetsordning till stöd av den nya kundtjänstorienterade organisationen. Till byrån grundades tre kundtjänstgrupper som leds av de båda biträdande dataombudsmännen och dataombudsmännen. På byrån finns även horisontella kundtjänstutvecklingsgrupper med vilka man vill säkerställa att beslutspraxisen är enhetlig och att kundtjänstprocesserna fungerar effektivt. Stor uppmärksamhet fästes vid personalens kompetens och hur de orkar i arbetet. När de biträdande dataombudsmännen inledde sitt arbete blev byråns påföljdskollegium behörigt. Under verksamhetsåret behövde man emellertid inte ännu påföra några administrativa påföljdsavgifter.

Byråns kommunikationer utvecklades ytterligare; telefonrådgivningen förnyades, verksamhet med nyhetsbrev inleddes och dataombudsmännens beslut började föras in i Finlex. Verksamhetsberättelsen av dataombudsmannens byrå framlades och behandlades i riksdagen.

Det europeiska samarbetet innebar en betydande belastning på byråns resurser. Det högsta bestämmande organet vid frågor som hänförs till tolkningen av förordningen, Europeiska dataskyddsstyrelsen, samlades varje månad till plenum där man fattar beslut. Styrelsen har även tolv underarbetsgrupper i vilka dataombudsmannens byrå var representerad.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden

AI och profilering de heta frågorna

Under verksamhetsåret kom AI, algoritmer och profilering högt på den samhälleliga agendan. Jag hördes i riksdagen vid behandlingen av statsrådets redogörelse om informationspolitik och AI. Det nationella AI-programmet Aurora behandlades av en beredningsgrupp som tillsattes av finansministeriet. Den sedermera återkallade social- och hälsovårdsreformen hade som avsikt att man för varje medborgare skulle beräkna en särskild prognos som hade hänfört sig till betalningen en kapitationsersättning och baserats på profilering. Även om detta hördes jag flera gånger av riksdagens grundlagsutskott samt social- och hälsoutskott. Riksdagen funderade särskilt på relationen mellan profilering och automatiserade individuella beslut. Även vad gäller vissa andra regeringspropositioner fick grundlagsutskottet fundera på användningen av algoritmer ur dataskyddssynpunkt samt mer allmänt ur statsförfattningsrättens perspektiv.

Vad gäller behandling av personuppgifter diskuterades frågan om gemensamma personuppgiftsansvariga i flera branscher och vid lagberedningen. Ofta hittade man lösningar som motsvarar den faktiska verksamheten. Under året beredde Europeiska dataskyddsstyrelsen anvisningar för att förtydliga ansvarsfördelningen.

EU-kommissionen genomförde ett särskilt program mot valpåverkan för val till Europaparlamentet. I Finland inledde justitieministeriet, statsrådets kansli och säkerhetskommittén ett utbildningsprojekt med syfte att öka medvetenheten om valpåverkan. I detta projekt deltog dataombudsmannens byrå bland annat i utbildningen av representanter av de olika partierna,

eftersom valpåverkan förknippas typisk även med behandling av personuppgifter och profilering.

Dataombudsmannens byrå uppnådde sina överenskomna resultatmål i regel bra. Behandlingstiderna av flera ärendegrupper drog emellertid ut på tiden, delvis också på grund av deras överstatliga behandlingssätt. Byrån har i början av år 2020 inlett ett projekt för att åtgärda detta.

Reijo Aarnio
dataombudsmannen

Antalet anställda ökade, organisationen förnyades

Under 2019 ökade antalet anställda vid dataombudsmannens byrå till 46 personer. När den nationella dataskyddslagen trädde ikraft utnämnes två biträdande dataombudsmän till byrån, Jari Råman och Anu Talus.

Även organisationsstrukturen vid dataombudsmannens byrå förnyades. Till byrån grundades tre kundtjänstgrupper av vilka en koncentrerar sig i huvudsak på ärenden som hänför sig till privata sektorn och gränsöverskridande ärenden, en på ärenden som hänför sig till offentliga sektorn och ärenden som behandlas nationellt och den tredje på ärenden som hänför sig till dataskyddsdirektivet för brottsbekämpande myndigheter och lagen om behandling av personuppgifter i brottmål. Till förvaltningsenheten har man utöver förvaltningen även koncentrerat

rådgivnings- och registratorstjänsterna. I gruppen Gemensamma funktioner ingår IT-specialsakkunniga, kommunikation och dataskyddsombudet.

Till byrån har man även grundat processgrupper som koordinerar praxis som hänför sig till vissa ärendehelheter, till exempel personuppgiftsincidenter, den registrerades rättigheter, konsekvensbedömning och korrigerande befogenheter.

Ökningen av antalet anställda vid dataombudsmannens byrå påverkade även utrymmesbehovet. Under året inleddes ett projekt för att hitta nya verksamhetslokaler, och byrån flyttade till nya lokaler i Fågelviken i Helsingfors under våren 2020.

Personalresurser	2017	2018	2019
Antal anställda i slutet av året	26	31	46
Årsverken	23	27,4	40,6
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	10,1	11,5	11,5
Medelålder	43,3	42,5	41,6
Index för utbildningsnivå	6	5,7	6,3

Ekonomi vid dataombudsmannens byrå	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Utfall 2019
Användning av omkostnadsanslag, 1 000 €	1764	2062	3494	3179
Totalkostnader, 1 000 €	1890	2372	-	3862

Biträdande dataombudsman Anu Talus:

Betydelsen av internationellt samarbete ökar

Jag inledde mitt arbete som biträdande dataombudsman i augusti 2019. Även om man redan hade utfört mycket arbete, var det också klart att det fortfarande finns väldigt mycket att göra.

När man övergår i nya uppgifter är det ett bra tillfälle att skapa sig en överblick i den utveckling som skett i branschen. För bara några år sedan var det alltid bäst att inleda anföranden med grundbegrepp såsom vad som avses med en registrerad, en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde. När vi i början av året arbetade med ett pressmeddelande funderade jag på om en registrerad har blivit ett lika brett känt begrepp som till exempel en konsument. Vi har inte ännu kommit till den punkten. Den allmänna kunskapsnivån har emellertid ökat markant och dataskydd har blivit mainstream. Utvecklingen har inte ännu stannat av heller. I framtiden ska varje nybliven juris magister inneha de grundläggande färdigheterna att behandla dataskyddsärenden.

I egenskap av biträdande dataombudsman och ledare av mitt eget team ansvarar jag för gränsöverskridande ärenden samt ärenden som i hu-

vudsak berör den privata sektorn. Dessa omfattar bland annat journalistik, val, diskussionsforum, bloggar, bankverksamhet, finansieringsbolag och utlåning, kreditupplysningsverksamhet, indrivningsverksamhet, försäkringsverksamhet, telebranschen, näthandel, el, bokförling, direktmarknadsförling, samtalsinspelningar, sociala medier, spel, trafik, transport och resor – för att nämna bara några ärendehelheter. Även ur denna synpunkt finns det alltså gott om arbete.

Även de första inhemska stegen till riktlinjer för tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen togs under förra året. Under förra året gav vi bland annat ett första avgörande om direktmarknadsförling som baserades på EU-domstolens Planet 49-avgörande om användningen av cookies. Under förra hösten gav vi även ett avgörande som handlade om bedömningen av kreditvärdigheten och automatiskt beslutsfattande som inkluderade diskriminerande element. Av andra betydande ärenden vill jag nämna ett utlåtande till högsta förvaltningsdomstolen i ett ärende om skatteuppgifternas jämförelsekontroll. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande från första delen av 2020 bekräftade dataombudsmannens riktlinje i ärendet.

Såsom dataombudsmannen konstaterar i sin egen översikt, har Europeiska dataskyddsstyrelsens och dess underarbetsgruppers arbete inletts enligt arbetsordningarna. Europeiska tillsynsmyndigheter samarbetar även inom ramverket för One-Stop-Shop, dvs. mekanismen för en enda kontaktpunkt. Dessa officiella kanaler har även ökat det inofficiella samarbetet mellan myndigheterna. För att föra dataombudsmannens byrås målsättningar vidare är det också mycket viktigt att skapa internationella nätverk.

Genom mekanismen för en enda kontaktpunkt har man redan fattat de första besluten, men vi får vänta ännu på stora lösningar från Europeiska dataskyddsstyrelsen. Under förra året fattade även EU-domstolen beslut som kan betraktas som riktlinjer om tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen. Till exempel Planet 49-beslutet från hösten 2019 förtydligas för sin del relationen mellan ePrivacy-förordningen och den allmänna dataskyddsförordningen.

Även dataombudsmannens byrås interna arbete för att delta i Europeiska dataskyddsstyrelsens underarbetsgruppsarbete inleddes under förra året och fortsätter ännu. Ansikten är att skapa en arbetsmodell med vilken man kan effektivt påverka det europeiska beslutsfattandet. Detta är viktigt så att den finländska mycket pragmatiska synvinkeln kommer fram på europeiska forum. Det har varit väldigt glädjande att se hur motiverad dataombudsmannens byrås personal är att delta i det europeiska dataskyddsarbetet.

Under förra året hann vi också förbereda oss ett par gånger för en så kallad hård brexit, som tur var förgäves. Ändringar i dataöverföringar mellan EU-länderna och Storbritannien kommer emellertid att ske ännu under senare delen av det innevarande året. Om Storbritannien inte drar sig

Under 2018 och 2019 har Finland varit den ledande tillsynsmyndigheten i sammanlagt sju One Stop Shop-ärenden och en delaktig tillsynsmyndighet i 213 ärenden.

för långt ur från EU:s dataskyddsprinciper, kan EU-kommissionen emellertid besluta om en tillräcklig nivå för dataskyddet. I det fall skulle ändringen inte just märkas i personuppgiftsansvarigas vardag.

Samarbetet med dataombudsmannen och den andra biträdande dataombudsmannen har också inletts smidigt under 2019. Det har varit ett nöje att arbeta med mina fina kollegor.

Anu Talus
biträdande dataombudsman

Biträdande dataombudsman Jari Råman: Fokus på ärenden som handlar om den interna säkerheten

Jag inledde mitt arbete som biträdande dataombudsman i maj 2019. Mitt ansvarsområde omfattar ärenden som hänför sig till de behöriga myndigheters behandling av personuppgifter i enlighet med dataskyddslagen avseende brottmål. Detta så kallade verksamhetsområdet för den interna säkerheten omfattar utöver de till sitt personalantal största personuppgiftsansvariga inom statsförvaltningen, Försvarsmakten och polisen, även Tullen, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, nödcentralverksamhet, migrationsförvaltningen samt domstolarna, Åklagarmyndigheten och Brottspåföljdsmyndigheten. Jag hamnade mitt i den pågående externa och byråns interna förändring.

Dataskyddslagen avseende brottmål trädde i kraft i början av år 2019. Lagen reglerar behandling av personuppgifter av myndigheter inom den interna säkerheten som en generell lag. En del av myndigheternas branschspeci-

fika lagreformer och lagen om användning av flygpassageraruppgifter trädde i kraft under våren 2019. Lagreformerna och lagarnas tillämpning var och är ännu inte helt färdigställda. Därför är det för tidigt ännu att säga något om hur dessa lagar fungerar i praktiken.

Under 2019 har verksamheten även fokuserat på internationellt samarbete som en del av Europeiska dataskyddsstyrelsen och andra av EU:s sakkunnigarbetsgrupper. Kompatibiliteten av flera av EU:s datasystem för intern säkerhet utvecklades under året både på lagstiftningsnivån och i praktiken. Detta arbete som EU-kommissionen tydligt har lyft fram som en prioritet vid rättsliga och inrikes frågor fick mycket uppmärksamhet under Finlands ordförandeperiod. Utvecklingen av reglerna för elektronisk bevisning framskred. Debatten om dataskyddsfrågor som hänför sig till dessa system kommer säkert att fortsätta ännu.

En central del av det internationella samarbetet var även att delta i arbetet av Europeiska data-skyddsstyrelsens underarbetsgrupper samt i arbetet av de gemensamma tillsynsgrupperna för Schengen-datasystemet (SIS II), administrationssystemet för fingeravtrycksuppgifter av asylsökanden (Eurodac) och EU:s informationssystem för uppgifter om visum (VIS).

Vid dataombudsmannens byrå var förra året en tid för omorganiseringar. Samtidigt ökade de tillgängliga resurserna: till exempel för tillsynen av myndigheterna inom den interna säkerheten kan vi nu använda fem årsverken. Med den nya organisationen har byrån haft en möjlighet att ändra och utveckla sina verksamhetsätt.

För år 2020 beredde vi för första gången en inspektionsplan för myndigheterna inom den interna säkerheten. Under det innevarande året omfattar de centrala objekt som övervakas förverkligandet av ansvarsskyldigheten och konsekvensbedömningen, användningen av den flitigt diskuterade ansiktsbildsjämförelseteknologin samt en del av de rättsliga innovationerna i de branschspecifika personuppgiftslagarna. I planen har man även beaktat övervakningen och inspektioner av EU-informationssystem som hänför sig till den interna säkerheten i enlighet med de särskilda bestämmelserna som gäller dem. Framöver kommer inspektionsplanen att uppdateras årligen.

**Under 2020 utför
dataombudsmannens
byrå sammanlagt
17 inspektioner hos
organisationer inom den
interna säkerheten.**

Jari Råman
biträdande dataombudsman

Tyngdpunktsområden för dataskyddsarbetet

Den registrerades dataskydds rättigheter

Den registrerades rättigheter fastställs i tredje kapitlet i EU:s allmänna dataskyddsförordning och i fjärde kapitlet i dataskyddslagen avseende brottmål. Den registrerades rättigheter omfattar exempelvis rätten till granskning, korrigering och radering av uppgifter samt rätten att inte bli föremål för automatiskt beslutsfattande. Dessa rättigheter är en verktygslåda för den registrerade med vilken den registrerade kan inverka på hur hans eller hennes uppgifter behandlas.

I dataombudsmannens byrås arbete syns den registrerades rättigheter på två sätt. Byrån handlägger klagomål och anmälningar som de registrerade lämnat in i sådana fall där man misstänker att personuppgifter behandlas i strid med dataskyddsföreskrifterna. Byrån producerar också förebyggande styrnings- och utbildningsmaterial samt besvarar olika förfrågningar som de registrerade lämnat in. Särskilt byråns webbplats och telefonrådgivning är viktiga kanaler i detta arbete.

Under 2019 har verksamheten också fokuserat på enhetligheten av handläggnings- och avgörandepraxisen för de ärenden som anhängiggörs såväl internt på byrån som en del av arbetet med harmoniseringen av Europeiska dataskyddsstyrelsen.

Med personuppgifter avses alla uppgifter som anknyter till en identifierad eller identifierbar fysisk person.

En registrerad är den person som omfattas av en personuppgift.

Med personuppgiftsansvarig avses en person, ett företag, en myndighet eller ett samfund som fastställer syftet och metoderna för behandling av personuppgifter.

Med personuppgiftsbiträde avses en aktör som är utomstående i förhållande till den personuppgiftsansvarige, vilken behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Den registrerade har rätt till att

- få information om behandlingen av sina egna personuppgifter
- få tillgång till uppgifterna
- rätta uppgifter
- avlägsna uppgifter och bli glömd
- begränsa behandlingen av uppgifterna
- flytta uppgifterna från ett system till ett annat
- motsätta sig behandlingen av uppgifterna
- inte bli föremål för automatiskt beslutsfattande
- få hjälp av tillsynsmyndigheten.

Den registrerade kan inte utöva alla rättigheter i alla situationer. Situationen påverkas till exempel av på vilken grund personuppgifter behandlas.

Syftet är att stödja dataskyddsbuden i arbetet

Dataskyddsbud är interna sakkunniga, som följer behandlingen av personuppgifter i sin organisation och ger hjälp vad gäller efterlevnaden av dataskyddsbestämmelserna. De är också viktiga kontaktpersoner för tillsynsmyndigheten och de registrerade i dataskyddsärenden.

Under 2019 lade dataombudsmannens byrå till på sin webbplats svar på vanliga frågor om dataskyddsbud. I mars skickade dataombudsmannens byrå för första gången ut ett nyhetsbrev som riktades särskilt för dataskyddsbud, men även för andra som är intresserade av dataskyddsfrågor. Dataombudsmannens byrås nyhetsbrev publiceras cirka sex gånger per år. Avsikten är att utöka kommunikation till och samarbetet med dataskyddsbuden inom de kommande åren.

En organisation ska utse ett dataskyddsbud, om organisationen

- i stor omfattning behandlar känsliga uppgifter
- följer människor i stor omfattning, regelbundet och systematiskt
- är en aktör inom den offentliga förvaltningen och inte är en domstol.

Fram till slutet av 2019 hade uppgifterna för 1828 dataskyddsbud anmälts till dataombudsmannens byrå. Organisationer har en lagstadgad skyldighet att anmäla sina dataskyddsbud till dataombudsmannens byrå.

Personuppgiftsincidenter är den största ärendegruppen

Anmälningar om personuppgiftsincidenter utgjorde under 2019 den största enskilda gruppen av ärenden som anhängiggjorts vid dataombudsmannens byrå. Under året har handlägningsprocessen för anmälningarna utvecklats och effektiverats bland annat genom att ta i bruk ett standard svar till de personuppgiftsincidenter som sannolikt inte leder till vidare åtgärder. Begäran om tilläggsutredningar har också utvecklats vad gäller Office 365-personuppgiftsincidenter. Dyliga incidenter utgör en betydande del av de allvarliga personuppgiftsincidenter som anmäls till dataombudsmannens byrå.

Vissa gemensamma drag kan identifieras hos personuppgiftsincidenter. Det är ofta svårt för personuppgiftsansvariga att verifiera vilka personuppgifter som har hamnat hos utomstående. Det finns även skäl att utveckla den tid som det tar för en personuppgiftsansvarig att upptäcka en personuppgiftsincident. Vidare kan det särskilt vad gäller mindre organisationer finnas brister i den allmänna datatekniska kompetensen.

2019 anmäldes totalt 3839 dataskyddsincidenter till dataombudsmannens byrå.

En personuppgiftsincident ska anmälas till dataombudsmannens byrå, om incidenten kan äventyra fysiska personers rättigheter och friheter. Anmälningsskyldigheten började i maj 2018.

Handläggning av gränsöverskridande ärenden

Med gränsöverskridande behandling avses behandling av personuppgifter som

- utförs vid verksamhetsställen i fler än en medlemsstat i EU och då den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har sin etableringsplats i fler än en medlemsstat eller
- utförs i EU vid ett enda verksamhetsställe för den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet, men behandlingen i väsentlig grad påverkar registrerade som finns i fler än en medlemsstat.

När behandlingen av personuppgifter är gränsöverskridande, övervakar tillsynsmyndigheterna behandlingen av personuppgifter i samarbete.

Under 2019 utvecklade dataombudsmannens byrå de processer för handläggningen av gränsöverskridande ärenden som hade skapats under det föregående året. Vid dataombudsmannens byrås interna processkliniker ville man försäkra sig om att handläggningen av gränsöverskridande ärenden framskrider smidigt och enhetligt. Verksamhetsätten och handläggningen av ärenden utvecklades enligt de nya anvisningarna från Europeiska dataskyddsstyrelsen.

EU:s tillsynsmyndigheter har avgjort gränsöverskridande ärenden i samarbete sedan man började tillämpa EU:s allmänna dataskyddsförordning i maj 2018.

Av de gränsöverskridande ärenden som under 2019 anhängiggjorts utsågs dataombudsmannens byrå som den ledande tillsynsmyndigheten i två ärenden och som en delaktig tillsynsmyndighet i 107 ärenden.

Överföringar av personuppgifter till utlandet

Överföring av personuppgifter till länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter en grund för överföringen och iakttagande av de övriga kraven i dataskyddslagstiftningen. I och med EU:s allmänna dataskyddsförordning har antalet överföringsgrunder ökat och en del av de överföringsgrunder som tillämpades tidigare har uppdaterats.

Under 2019 deltog dataombudsmannens byrå aktivt i Europeiska dataskyddsstyrelsens underarbetsgruppsarbete om internationella överföringar. Syftet med underarbetsgruppsarbetet är att förtydliga förutsättningarna för överföringar och ge anvisningar om nya överföringsgrunder enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning. Under året uppdaterade man även dataombudsmannens byrås webbplats med anvisningar om de förutsättningar under vilka personuppgifter kan överföras utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Korrigerande befogenheter

I och med dataskyddsförordningen har dataombudsmannens byrå en möjlighet att använda sig av olika grader av korrigerande befogenheter. Under 2019 utfärdade byrån personuppgiftsansvariga förelägganden om förverkligande av den registrerades rättigheter, ändring av behandlingsåtgärderna samt anmälningar om personuppgiftsincidenter till de registrerade. Vidare utfärdade man reprimander för brister i behandlingen av personuppgifter.

För påförande av administrativa påföljdsavgifter ansvarar ett påföljdskollegium som utgörs av dataombudsmannen och de två biträdande dataombudsmännen. Under 2019 påförde man emellertid inte några administrativa påföljdsavgifter.

Ett av dataombudsmannens byrås fokusområden var harmoniseringen av ärenden som hänför sig till korrigerande befogenheter och påföljdspraxisen. För detta ändamål grundades vid byrån en arbetsgrupp som upprättar interna anvisningar och stödjer de enskilda föredragandens arbete.

Under 2019 utfärdade dataombudsmannens byrå

- tre förelägganden att ändra behandlingsåtgärderna för personuppgifter så att de motsvarar dataskyddsförordningen
- 39 förelägganden att underrätta den registrerade om en personuppgiftsincident
- 41 anmärkningar om behandlingsåtgärder i strid med dataskyddsförordningen.

Händelser år 2019

JANUARI

- Den nationella dataskyddslagen och dataskyddslagen avseende brottmål trädde i kraft.
- Dataombudsmannens byrå uppdaterade förteckningen över behandlingsåtgärder i samband med vilka en konsekvensbedömning ska genomföras.

FEBRUARI

- Europeiska dataskyddsstyrelsen gav de första anvisningarna i händelse av avtalslös brexit.

MARS

- Dataombudsmannens byrå gav anvisningar om behandlingen av personuppgifter i samband med valreklam.

APRIL

- Dataombudsmannen krävde att ett företag korrigerar sitt automatiska beslutsfattande.
- Lagen om integritetsskydd i arbetslivet reformerades.

MAJ

- Biträdande dataombudsmän Jari Råman och Anu Talus utnämndes till sina tjänster.
- Första årsdagen för tillämpningen av EU:s allmänna dataskyddförordning.
- Lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården trädde i kraft.

JUNI

- Europeiska dataskyddsstyrelsen godkände anvisningarna om uppförandekoder.
- Dataombudsmannen och konsumentombudsmannen samarbetade för att få ett slut på lagstridiga robotsamtal.

JULI

- Flera kommuner utsattes för personuppgiftsincidenter under sommaren.

AUGUSTI

- Dataombudsmannens byrå publicerade anvisningar om behandling av personuppgifter i föreningsverksamhet.

SEPTEMBER

- Dataombudsmannens byrås påföljdskollegium inledde sin verksamhet.
- Utlåtanden om funktionaliteten av den allmänna dataskyddsförordningen och om erfarenheter om dess tillämpning.

OKTOBER

- Den internationella konferensen för ombudsmän för dataskydds- och integritetsfrågor betonade vikten av globala dataskyddsstandarder.
- EU-domstolen gav ett avgörande om praxis för cookies.
- Dataombudsmannens byrå tog i bruk ett nytt telefonrådgivningsnummer för personuppgiftsansvariga och dataskyddsombud för att förbättra tillgängligheten.

NOVEMBER

- Dataombudsmannen och underrättelsetillsynsombudsmannen kom överens om ett ömsesidigt samarbete.

DECEMBER

- Dataombudsmannens ställningstagande om omfattningen av den registrerades rättigheter förblev i kraft hos högsta förvaltningsdomstolen i det så kallade piratbrevärendet.

Övervakning och samarbete med olika branscher

Privata sektorn och gränsöverskridande ärenden

Dataombudsmannens byrå behandlade gränsöverskridande ärenden i samarbete med tillsynsmyndigheter i andra EU- och EES-länder. Byrån deltog ännu mer aktivt än tidigare i Europeiska dataskyddsstyrelsens underarbetsgrupper och påverkade tillämpningsanvisningarna för dataskyddslagstiftningen. I underarbetsgrupperna bereddes bland annat anvisningar om definitionerna av personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden samt hur innehåll riktas i sociala medier.

Europeiska dataskyddsstyrelsen lämnade sina första utlåtanden om bindande företagsbestämmelser (BCR) efter det att EU:s allmänna dataskyddsförordning trädde i kraft. Dataombudsmannens byrå deltog aktivt i godkännande- och bekräftelseprocesserna för dessa bestämmelser. Med bindande företagsbestämmelser avses juridiskt bindande bestämmelser om multinationella företags överföring av personuppgifter utanför EU och EES. Bestämmelserna kan användas som överföringsgrund efter det att en

behörig tillsynsmyndighet har bekräftat dem enligt den enhetlighetsmekanism som föreskrivits i dataskyddsförordningen.

Under året påverkade dataombudsmannens byrå också den nationella tillämpningen av förordningen om samarbetet mellan EU:s konsumentskyddsmyndigheter. Genom förordningen får dataombudsmannens byrå nya befogenheter till exempel till övervakning av elektronisk direktmarknadsföring. Den nya EU-samarbetsförordningen har tillämpats sedan 17.1.2020.

Ett av de mest betydelsefulla besluten av året var när biträdande dataombudsmannen gav Finnkino en reprimand och ett föreläggande om att ändra förfaringssätten i behandlingen av personuppgifter. De felaktiga förfaringssätten gällde bland annat tillgodoseendet av kundernas dataskyddsrättigheter och sändning av elektronisk direktmarknadsföring.

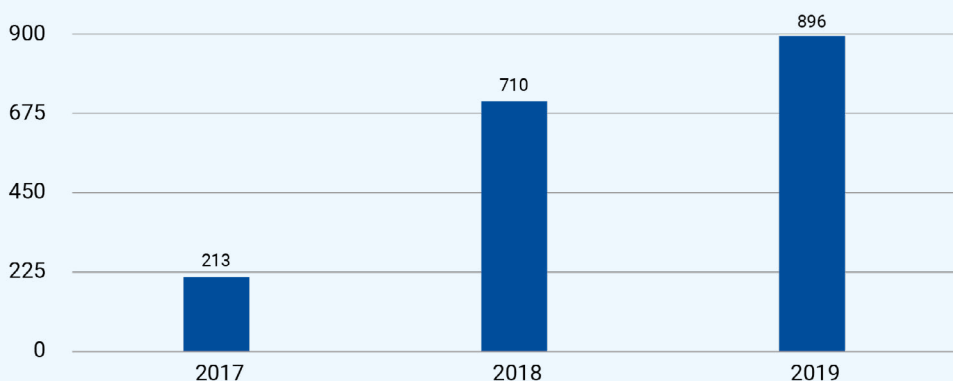
Finanssektorn

Övervakningen av behandling av personuppgifter på bank-, finansierings- och försäkringsbranscher är en av de största sektorerna vid dataombudsmannens byrå. I denna sektor omfattar dataombudsmannens uppgifter bland annat övervakning av behandling av kreditupplysningsar och företagens kredituppgifter.

Samarbetet i finanssektorn med tillsynsmyndigheterna i EES-länderna ökade under 2019. I Europeiska dataskyddsstyrelsens underarbetsgruppsarbete koncentrerade man sig bland annat på samordningen av EU:s nya PSD2-betalningstjänstdirektiv och den allmänna dataskyddsförordningen. Allt fler ärenden behandlades i europeiskt samarbete i behandlingsprocessen för gränsöverskridande ärenden.

Ett av de mest betydelsefulla besluten under 2019 var när dataombudsmannen beordrade kreditinstitutet Svea Ekonomi att korrigera sin verksamhet. Beslutet handlade om rätten att granska uppgifterna, underrättelser till de registrerade och behandlingen av personuppgifter vid bedömningen av kreditvärdighet. Dataombudsmannen beordrade företaget att ändra sin behandling av personuppgifter vid bedömningen av kreditvärdighet samt att skicka uppgifterna om den logik som avser automatiskt beslutsfattande, dess betydelse för kreditbeslutet och dess påföljder till den som ansöker om kredit.

Anhängiggjorda ärenden: Bank- och indrivningsverksamhet, försäkringsbranschen samt kreditupplysningsverksamhet

■ Anhängiggjorda ärenden inom bank- och indrivningsverksamhet, försäkringsbranschen samt kreditupplysningsverksamhet under åren 2017–2019

Social- och hälsovården

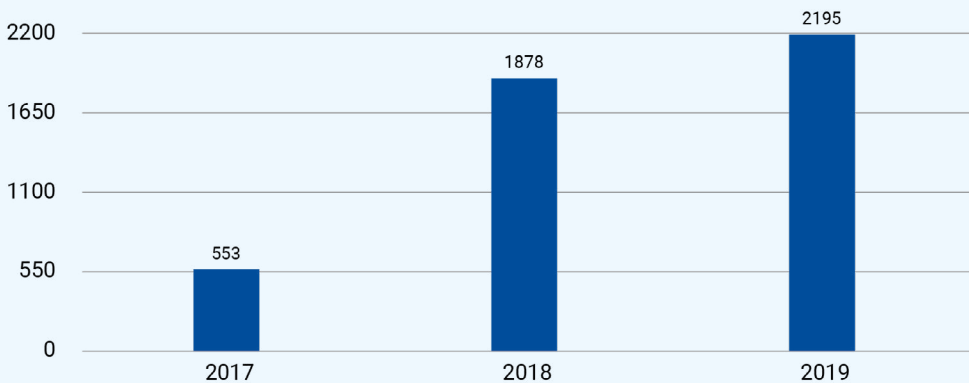
Social- och hälsovården är en av de största branscherna vad gäller ärenden som anhängiggjorts vid dataombudsmannens byrå. En orsak till detta är att organisationerna i branschen behandlar mycket uppgifter som avser särskilda kategorier av personuppgifter och sekretessbelagda uppgifter. Av samma orsak är dessa organisationer ofta väldigt synliga till exempel i nyheter om personuppgiftsincidenter. Det höga antalet ärenden som hänför sig till den registrerades rättigheter visar också att klienter hos social- och hälsovården är väl medvetna om sina rättigheter.

Utöver den allmänna dataskyddslagstiftningen omfattas social- och hälsovården av riklig särskild lagstiftning där behandlingen av klient- och patientuppgifter definieras mer noggrant. Påverkande av reformprojekt som avser denna lagstiftning samt ärenden som hänför sig till exempelvis social- och hälsovårdsreformen gav också arbete för dataombudsmannens byrå under 2019.

Under året väcktes debatt om teman om profilering och automatiskt beslutsfattande med ett nära samband med dataskyddet samt användningen av klient- och patientuppgifter till andra ändamål enligt den så kallade lagen om sekundär användning. Lagen trädde i kraft i maj. Även integrationen av social- och hälsovården väckte mycket debatt. Ur dataskyddsperspektiv är det viktigt att i integrationen beakta i tillräcklig omfattning det faktum att de tjänster som erbjuds i social- och hälsovården är olika från varandra samt de registrerades förväntningar om hur deras klient- och patientuppgifter behandlas.

Dataombudsmannens byrå anordnar årligen i samarbete med Kommunförbundet och FCG ett dataskyddsseminarium, SohviTellu, där man diskuterar de centrala dataskyddsteman i branschen. Byrån genomför årligen en dataskyddsenkät som riktas till dataskyddsombuden inom social- och hälsovården i samarbete med FPA:s Kanta-tjänster samt Institutet för hälsa och välfärd. Med resultaten från enkäten strävar man efter att se en helhetsbild av dataskyddsarbetet i branschen.

Anhängiggjorda ärenden: Social- och hälsovården

■ Anhängiggjorda ärenden inom social- och hälsovården under åren 2017–2019

Undervisningsbranschen

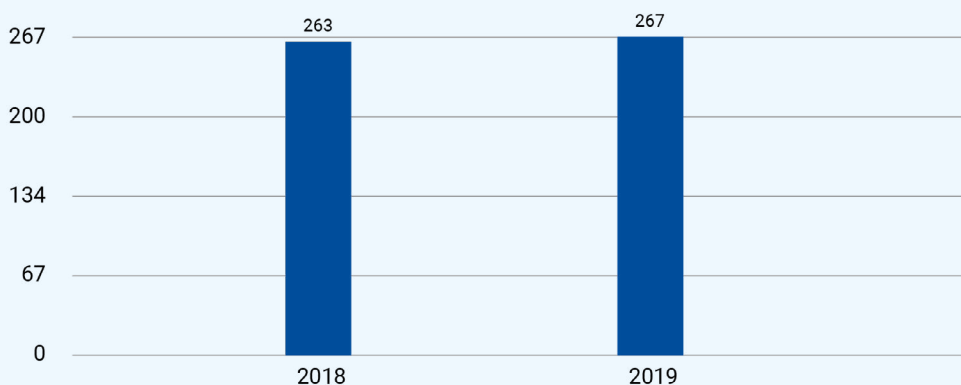
Ur dataskyddsperspektiv omfattar undervisningsbranschen alla undervisningsformer från småbarnspedagogiken till yrkes- och högskoleutbildning och fritt bildningsväsende. Det är kännetecknande för branschen att organisationerna behandlar mycket sekretessbelagda uppgifter och uppgifter som avser särskilda kategorier av personuppgifter samt uppgifter om minderåriga som enligt dataskyddsförordningen är i en särskild ställning. Uppgifterna förvaras också länge och branschen använder sig av flera omfattande register såsom de nationella databaserna för de olika utbildningsnivåerna, studentexamensregistret och antagningsregistret.

På grund av verksamhetens natur har undervisningsbranschen varit väl synlig vad gäller exempelvis personuppgiftsincidenter. Detta orsakas delvis av att skolorna behandlar högriskuppgifter såsom uppgifter om hälsotillstånd och undervisningsstöd.

Stora frågor som förknippas med dataskydd är de digitala lärmiljöer och verktyg som används inom undervisningsverksamheten och vars användning alltid omfattas behandling av personuppgifter. Skolorna ska kunna inkludera medieundervisning i sina läroplaner så att studenten skulle ha tillräckliga färdigheter att förstå betydelsen av skyddet av personuppgifter och använda sina egna rättigheter som registrerade.

Dataombudsmannens byrå deltar i diskussionen i branschen bland annat inom styrgruppen för utbildningsväsendets dataskydd (OTTO) som omfattar flera stora organisationer inom undervisningsbranschen. Byrån ger också utbildning och råd både till anställda inom undervisningssektorn och organisationers dataskyddsombud.

Anhängiggjorda ärenden: Undervisningsbranschen

■ Anhängiggjorda ärenden inom undervisningsbranschen och småbarnspedagogiken under åren 2018–2019*

*Antalet för år 2017 är inte jämförelsebar på grund av ändringarna i ärendehantering.

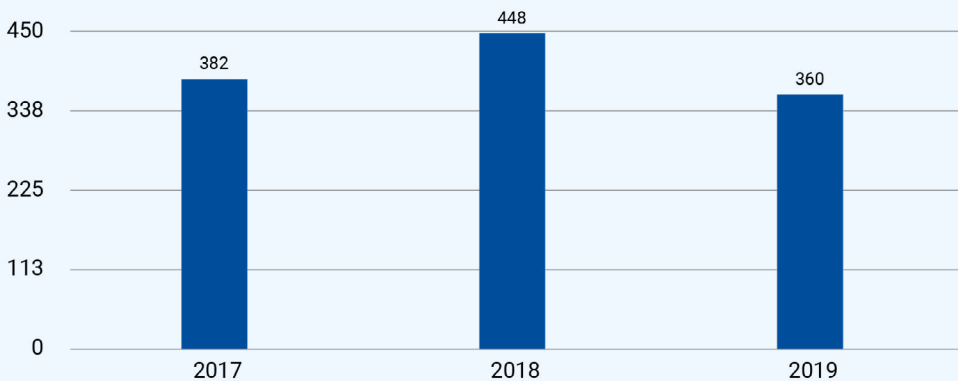
Dataskydd i arbetslivet

Lagen om dataskydd i arbetslivet (lagen om integritetsskydd i arbetslivet 759/2004) ändrades 1.4.2019 på grund av ändringarna i dataskydds-förordningen och de nationella dataskyddsbe-stämmelserna. I ändringen beaktades i synner-het artikel 88 i dataskydds-förordningen om be-handlingen av personuppgifter i samband med ett arbetsförhållande.

I samband med ändringen förutsatte riksdagens arbetslivs- och jämställdhetsutskott att bestä-melserna om utredningen av tillförlitligheten av dataskyddslagen för arbetslivet och eventuella andra ändringsbehov utreds vid en trepartsbe-redning där man strävar efter att hitta en balans mellan arbetstagarnas integritetsskydd och ar-betsgivarnas behov att behandla uppgifter. Ar-bets- och näringsministeriet har inlett ett tre-partsutredningsarbete om dessa ändringsbe-hov. Dataombudsmannens byrå deltar i arbetet.

Under 2019 har dataombudsmannens byrå ock-så uppdaterat styrningsmaterial om dataskyd-det i arbetslivet. Med intressentgruppssamarbe-te med bland annat arbetarskyddsmyndigheten samt med utlåtanden om lagstiftningsprojekt och statsförvaltningens anvisningar strävar man efter att säkerställa att dataskydds-förord-ningen förverkligas i det finländska arbetslivet.

Anhängiggjorda ärenden: Arbetslivet

■ Anhängiggjorda ärenden inom dataskydd i arbetslivet under åren 2017–2019

Dataombudsmannens byrås utlåtanden till åklagare 2019

I samband med reformen av dataskyddslagstiftningen ersattes bestämmelsen om personregisterbrott med en ny bestämmelse om dataskyddsbrott fr.o.m. 1.1.2019. I regeringens proposition motiverades ändringen bland annat med att en mycket omfattande kriminalisering av behandling av personuppgifter inte längre är befogad i och med att korrigerande befogenheterna och de administrativa påföljdsavgifterna enligt dataskyddsförordningen har börjat tillämpas.

Rekvisitet för ett dataskyddsbrott avviker från rekvisitet för det upphävda personregisterbrottet på så sätt att det inte kan tillämpas på personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden. På den praktiska nivån är ändringen inte så betydande, eftersom tillämpningen av ett personregisterbrott på personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden var även tidigare sällsynt. De viktigaste tillämpningssituationer var så kallade spionagefall, och till denna del omfattar det nya rekvisitet sådana gärningssätt där gärningsmannen är en person som behandlar personuppgifter för en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde (artikel 29 i dataskyddsförordningen).

Under 2019 lämnade man sammanlagt 52 utlåtanden till polisen och åklagare.

Ur dataombudsmannens byrås synpunkt syns ändringen i det att det har i vissa hörandesituationer anförts att det inte längre är fråga om ett förfarande som straffrättsligt är klandervärt, utan ett ärende som omfattas av dataskyddsförordningens korrigerande befogenheter. I vissa fall har redan förundersökningsmyndigheten kommit till samma slutsats.

Dataombudsmannen lämnar till åklagaren utlåtanden enligt 38 kap. 10 § 3 mom. om annat än dataskyddsbrott då det är fråga om ett sekretessbrott eller en sekretessförseelse som riktas mot ett personregister, en kränkning av kommunikationshemlighet eller en grov kränkning av kommunikationshemlighet samt ett dataintrång eller ett grovt dataintrång.

Rådgivning, kommunikation och utbildning – en viktig del av dataskyddsarbetet

Telefonrådgivningen vid dataombudsmannens byrå förnyades under 2019. Under årets första del ändrades rådgivningens öppettider så att registrerade och personuppgiftsansvariga betjänas måndag till fredag kl. 9.00–11.00.

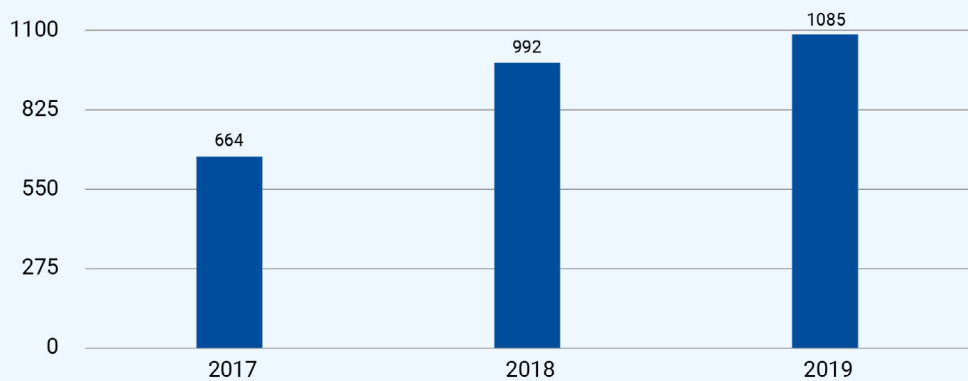
I oktober fick rådgivningen ett nytt telefonnummer som är avsett för personuppgiftsansvariga och dataskyddsombud. Det andra rådgivningsnumret är avsett för privatpersoner. Syftet med ändringen var att förbättra tillgängligheten av rådgivningen.

Telefonrådgivningen ger allmän handledning och rådgivning relaterad till dataskydd och behandling av personuppgifter. Trots att rådgivningen är av allmän natur och inte kan ge detaljerade eller bindande ställningstaganden till enskilda fall, har tjänsten varit mycket uppskattad både bland registrerade och personuppgiftsansvariga. Detta syns också i antalet kontakter med rådgivningen.

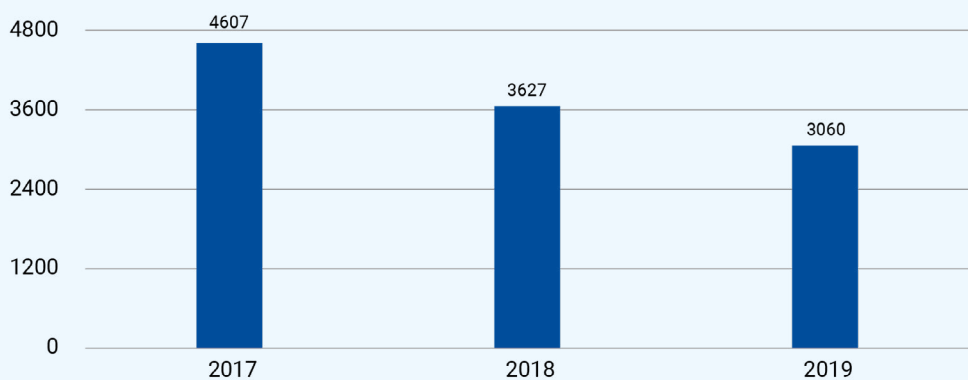
I dataombudsmannens byrås kommunikation satsade man under 2019 särskilt på byråns webbplats samt den nya tjänsten med nyhetsbrev. I båda tjänsterna strävar man också efter att besvara frågor som ofta ställs till telefonrådgivningen. Avsikten med nyhetsbrev som riktas särskilt till dataskyddsombuden är att ge stöd till organisationers dataskyddsarbete genom att samla ihop nya beslut, anvisningar och andra aktuella dataskyddsfrågor.

Dataombudsmannens byrå deltar också i utbildningen av dataskyddsombud och andra som arbetar med dataskydd. Under senare delen av 2019 deltog dataombudsmannens byrå i anordnandet av social- och hälsovårdens SohviTelu-seminarium samt undervisningsbranschens OTSO-seminarium. Som ett nytt evenemang lanserades Dataskyddsdagen. Evenemanget anordnades tillsammans med Alma Talent i januari 2020.

Dataombudsmannen i medier (omnämmanden)

Besvarade samtal i telefonrådgivningen

Bilagor

Anhängiggjorda och behandlade ärenden 2017–2019

I tabellen presenteras anhängiggjorda och behandlade ärenden vid dataombudsmannens byrå 2017–2019. Statistiken har skrivits ut från ärendehanteringssystemet vid utgången av varje år.

Dataombudsmannens byrås ärendehanteringsgrupper ändrades i maj 2018 i samband med reformen av dataskyddslagstiftningen. Största delen av ärendena har fr.o.m. 25.5.2018 registrerats i enlighet med uppgifterna enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning och dataskyddsdirektivet (grupperna 80–210).

Ärendegruppen Föregående samråd (hög risk) omfattar föregående samråd på grund av hög restrisk, anmälningar som förutsätts av den nationella lagstiftningen (dataskyddslagen 31 § 3 mom.) samt frågor som hänför sig till förteckningarna över behandlingsåtgärder med hög eller låg risk.

	2017		2018		2019	
	Anhäng- iggjorda	Behand- lade	Anhäng- iggjorda	Behand- lade	Anhäng- iggjorda	Behand- lade
Uppgifter enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning och dataskyddsdirektivet (grupperna 80–210)	0	0	7133	3601	9290	7483
- Föregående samråd (hög risk)	0	0	4	4	45	8
- Utlåtanden	0	0	180	154	206	215
- Uppförandekoder	0	0	3	2	1	1
- Överföring av personuppgifter	0	0	31	22	78	68
- EU- och internationellt samarbete	0	0	647	217	1085	831
- Den registrerades rättigheter	0	0	601	147	868	463
- Övervakning	0	0	326	59	669	180
- Personuppgiftsincidenter	0	0	2220	1100	3840	3620
-Handledning och rådgivning	0	0	1894	823	2014	1481
-Dataskyddsombud	0	0	1227	1073	483	616
- Sakkunnignämnden	0	0	0	0	1	0
Allmänna ärenden (grupperna 01–29)	497	473	494	468	584	551
- Allmänna, ekonomi- och personalärenden	322	306	404	368	580	545
- Utlåtanden	144	136	78	89	1	2
- Utlåtanden om administrativa reformer	31	31	12	11	3	4
Internationella ärenden (grupperna 30–39)	203	196	140	133	26	36
- Europeiska unionen	131	127	91	93	19	22
- Dataskyddsmyndigheternas övriga internationella samarbete	30	29	12	11	6	7
Dataombudsmannens förhandsövervakning och styrning (grupperna 40–49)	2864	2399	1632	2173	100	345
- Allmän styrning	175	146	166	185	87	100
- Begäranden om styrning och förfrågningar från personuppgiftsansvariga	695	562	443	531	1	73
- Automatisk behandling av personuppgifter som omfattas av anmälningsskyldighet	763	619	435	605	1	61
- Utlåtanden till datasekretessnämnden, förvaltningsdomstolarna och högsta förvaltningsdomstolen	29	30	5	5	0	0
- Dataombudsmannens begäranden om utredning	17	12	9	15	11	10
- Förfrågningar och åtgärdsbegäranden från registrerade	1185	1030	574	832	0	101
Dataombudsmannens förordnanden och annan efterhandsövervakning (grupperna 50–59)	391	369	212	335	2	33
- Fortsatta åtgärder gällande gransknings-verksamhet	2	4	1	3	0	0
- Tillgodoseende av de registrerades rätt till insyn	162	168	78	97	2	33
- Tillgodoseende av de registrerades yrkande på rättelse	168	146	69	154	0	0
- Utlåtanden till åklagare och domstolar	57	51	64	80	0	0
- Ansökningar till datasekretessnämnden	2	0	0	1	0	0
Datasekretessnämndens beslut (grupperna 60–69)	2	1	0	1	0	0
Okategoriserade	0	0	6	5	0	1
Sammanlagt	3957	3438	9617	6716	10002	8449

Utlåtande om utvärdering och bekräftelse gällande den interna kontrollen

Som utvärderingsramen för intern kontroll vid dataombudsmannens byrå användes fortsättningsvis den verksamhetsmodell som utarbetats tillsammans med justitieministeriet.

Tillståndet i intern kontroll och riskhantering vid dataombudsmannens byrå har bedömts genom tillämpning av den begränsade referensram för intern kontroll och riskhantering som statens controller-funktion gjort upp.

Den interna kontrollen vid dataombudsmannens byrå bedöms fungera på behörigt sätt med hänsyn till verksamhetens omfattning och art samt risker. Delområden som förutsätter utvecklingsåtgärder var enligt utvärderingen för år 2019 särskilt:

- utveckling av intern informationshantering och utnyttjande av digitalisering
- beaktande av att personalen orkar i arbetet
- förbättrande av effekten av internationella ärenden
- utveckling av kommunikation
- omorganisering av intressentgruppssamarbetet.

Planeringen gällande resurser och utveckling av lagstiftning görs i samarbete med justitieministeriet.

Helsingfors 4.3.2020

Reijo Aarnio

dataombudsmannen

Utlåtanden från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsprojekt 2019

- Utlåtande om ett utkast till undervisnings- och kulturministeriets förordning om ändring av undervisnings- och kulturministeriets förordning om grunderna för antagning av studerande inom utbildningar för yrkesinriktade grundexamina 14.1.2019
- Utlåtande om utvecklings- och verksamhetsplanen för det nationella programmet för artificiell intelligens AuroraAI för åren 2019–2023 12.4.2019
- Utlåtande om kompletteringen av definitionerna i II skedet av arkivet för socialvårdens klientuppgifter 16.4.2019
- Utlåtande om överenskommelsen med Moldavien om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor 5.6.2019
- Utlåtande om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen och till vissa lagar som har samband med den 7.6.2019
- Utlåtande om utredningen om ett ämbetsverk vid justitieförvaltningen 12.6.2019
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och till vissa lagar som har samband med den 20.6.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag om ändring av lagen om aktiebolaget Hansel Ab och lagen om offentlig upphandling och koncession 25.7.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag om ändring av lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet 26.7.2019
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag om ändring av kemikalielagen 26.7.2019
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om Genomcentret och behandling av genomdata 31.7.2019
- Utlåtande om godkännande av överenskommelsen med Iran om ömsesidigt bistånd och samarbete i tullfrågor och med förslag till lag om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen 2.8.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till ändring av arbetspensionslagstiftningen och sjukförsäkringslagen 7.8.2019
- Utlåtande om Finlands grundrapport till FN:s övervakningsorgan för konventioner 12.8.2019
- Utlåtande om utkastet till Statsrådets förordning om säkerhetsklassificering av handlingar inom statsförvaltningen 13.8.2019
- Utlåtande om arbetsgruppens betänkande om reformering av konsumentmyndigheternas befogenheter 23.8.2019
- Utlåtande om kompletterande lagstiftning till förordningen om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) 26.8.2019
- Utlåtande om arbetsgruppens betänkande om de högsta laglighetsövervakarnas uppgiftsfördelning 26.8.2019
- Utlåtande om Brottspåföljdsmyndighetens och polisens samarbete för att bekämpa brottslighet under fängelsetiden och upprätthålla anstaltssäkerheten 28.8.2019
- Utlåtande om lagstiftning som kompletterar förordningen om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EPPO) 30.8.2019

- Utlåtande om funktionaliteten av den allmänna dataskyddsförordningen och om erfarenheter om dess tillämpning 17.9.2019
- Utlåtande om utredningen om utvidgningen av tillämpningsområdet för offentlighetslagen 17.9.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition om lagstiftning om produktion och rapportering av ekonomiska uppgifter om kommuner 20.9.2019
- Utlåtande om regeringens proposition om ändring av socialtrygghets- och försäkringslagstiftningen med anledning av EU:s allmänna dataskyddsförordning 27.9.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av räddningslagen och till vissa andra lagar 30.9.2019
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och 9 § i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen 2.10.2019
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ändring av vissa bestämmelser om offentliga kungörelser inom miljöministeriets förvaltningsområde 4.10.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av statistiklagen 4.10.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av vissa bestämmelser om behandling av personuppgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde 9.10.2019
- Utlåtande om utkasten till förordningar som gäller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata 25.10.2019
- Utlåtande om utkastet till nationella riktlinjer för mediefostran 28.10.2019
- Utlåtande om förordningen om skötseln på Åland av vissa förvaltningsuppgifter som gäller dataskydd 30.10.2019
- Utlåtande om lagen om ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom (ASA-registret); lagreform 30.10.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till lagar om ändring av naturgasmarknadslagen och 10 och 16 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden 4.11.2019
- Utlåtande om statsrådets förordning om utlåtandeförfarandet i ärenden som gäller förändringar i informationshanteringen 5.11.2019
- Utlåtande om funktionella specificeringsdokument om medborgarnas samtycke till utlämnande av sina uppgifter om välbefinnande i Datalagret för egna uppgifter yrkesutbildad personal inom social- och hälsovården som en del av klientförhållandet eller vården 6.11.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Nationella centret för utbildningsutvärdering 29.11.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om ändringssökande i vissa lagar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde 4.12.2019
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om statskontoret och lagen om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning 10.12.2019

Riktlinjer och rekommendationer från Europeiska dataskyddsstyrelsen 2019

- EDPB Guidelines 1/2019 on Codes of Conduct and Monitoring Bodies under Regulation 2016/679
- Guidelines 2/2019 on the processing of personal data under Article 6(1)(b) GDPR in the context of the provision of online services to data subjects
- Guidelines 3/2019 on processing of personal data through video devices
- Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default
- Guidelines 5/2019 on the criteria of the Right to be Forgotten in the search engines cases under the GDPR (part 1)
- Recommendation 01/2019 on the draft list of the European Data Protection Supervisor regarding the processing operations subject to the requirement of a data protection impact assessment (Article 39.4 of Regulation (EU) 2018/1725)

DATAOMBUDSMANNENS
BYRÅ

PB 800, 00531 Helsingfors
tel. 029 566 6700 (växel)
tietosuoja@om.fi
www.tietosuoja.fi